

Art romà de les províncies de l'imperi

Codi: 100529

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	OT	3	0
2500239 Història de l'art	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Antonio Peña Jurado

Correu electrònic: Antonio.Pena@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Coneixements de llengües estrangeres a nivell de lectura (anglès, italià, francès).

Objectius

El propòsit de l'assignatura és proporcionar a l'alumne una síntesi dels principals gèneres artístics que caracteritzen l'art romà provincial. Com a marc geogràfic es tractaran les províncies d'Hispania.

Competències

Història de l'art

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.

5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Estimular la creativitat i fomentar idees innovadores.
9. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
10. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
11. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística
12. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
13. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
14. Saber exposar amb eficàcia els coneixements, oralment i per escrit.
15. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col·laboració.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ

Concepte d'art romà provincial. Evolució històrica de la Península Ibèrica. Marc geogràfic i cronològic.

2. URBANISME

La ciutat en època republicana i imperial. Les transformacions de l'Antiguitat Tardana. Principals exemples.

3. ARQUITECTURA

Els començaments de l'arquitectura en època republicana. Auge edilici en època imperial. Edificis públics: muralles, santuaris i temples, fòrums, edificis d'espectacles, termes. Arquitectura privada: domus i villae, monuments funeraris. Decoració arquitectònica.

4. ESCULTURA

Testimonis d'època republicana. Escultura ideal. Estàtues imperials. Retrat. Relleu. Escultura decorativa. Escultura funerària.

5. PINTURA

Característiques generals. Principals exemples.

6. MOSAIC

Característiques generals. Principals exemples.

Metodologia

1. Classe magistral

2. Tutorització del treball de l'estudiant

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe magistral	43,5	1,74	3, 4, 5, 6, 7, 9, 12
Tipus: Supervisades			
Tutorització del treball	5	0,2	6

Tipus: Autònomes				
Estudi	70	2,8	3, 4, 6, 7, 9, 12	

Avaluació

1. Examen

2. Treball de l'estudiant

Nota mínima de l'examen per poder fer mitjana: 4 p. sobre 10. Si la nota és inferior, hi haurà que repetir l'examen en la data fixada per a la reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	60 %	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Treball de l'estudiant	40 %	30	1,2	3, 4, 5, 6, 8, 9, 14, 15

Bibliografia

ABAD, L. (1982): La pintura romana en España, Alicante.

ABAD, L. Y OTROS (2006): Early Roman towns in Hispania Tarraconensis, Portsmouth.

ÁLVAREZ, J. M.-ENRÍQUEZ, J. J. (coords.) (1994): El anfiteatro en la Hispania romana, Mérida.

ANDREU, J. Y OTROS (eds.) (2009): Hispaniae. Las provincias hispanas en el mundo romano, Tarragona.

ARCE, J. Y OTROS (eds.) (1997): Hispania romana. Desde tierra de conquista a provincia del Imperio, Madrid.

BLÁZQUEZ, J. M. Y OTROS (eds.) (1980): Historia de España antigua II. Hispania romana, Madrid.

CUÉLLAR, J. Y OTROS (1995): España romana. Arquitectura romana en España, Madrid.

DE ALARCÃO, J. (1988): Roman Portugal, 2 vols., Warminster.

DE ALARCÃO, J. (2008): L'antiquité romaine au Portugal, París.

FERNÁNDEZ CASADO, C. (2008): Acueductos romanos en España, Madrid.

FERNÁNDEZ CASADO, C. (2008): Historia del puente en España: puentes romanos, Madrid.

FERNÁNDEZ CASTRO, M. C. (1982): Villas romanas en España, Madrid.

FERNÁNDEZ OCHOA, C.-GARCÍA, V. (eds.) (1999): Termas romanas en el Occidente del Imperio, Gijón.

GARCÍA Y BELLIDO, A. (1949): Esculturas romanas de España y Portugal, 2 vols., Madrid.

GORGES, J. G. Y OTROS (eds.) (2009): Lusitânia romana. Entre o mito e a realidade, Cascais.

KEAY, S. (1992): Hispania romana, Sabadell.

LEÓN, P. (dir.) (2008-2010): Arte romano de la Bética, 3 vols., Sevilla.

- LEÓN, P. Y OTROS (eds.) (1993): *La ciudad hispanorromana*, Barcelona.
- MACMILLAN, C. (1985): *Mosaïques romaines du Portugal. Vie et décor dans la Lusitanie antique*, París.
- NOGALES, T. (ed.) (2009): *Ciudad y foro en Lusitania romana*, Zaragoza.
- NOGUERA, J. M. (ed.) (2009): *Fora Hispaniae: paisaje urbano, arquitectura, programas decorativos y culto imperial en los foros de las ciudades hispanorromanas*, Murcia.
- NUNES PEDROSO, R. (2005): "Pintura mural luso-romana", *APort* 23, 321-366.
- RAMALLO, S. F.-SANTIUSTE, F. (coords.) (1993): *Teatros romanos de Hispania*, Murcia.
- RODRIGUES, L. J. (2007): *Escultura romana em Portugal*, Badajoz.
- RODRÍGUEZ, A.-RODÁ, I. (eds.) (2007): *Murallas de ciudades romanas en el occidente del Imperio: Lucus Augusti como paradigma*, Lugo.
- TRILLMICH, W. (ed.) (1993): *Hispania antiqua: Denkmäler der römischen Zeit*, Mainz.
- VAQUERIZO, D. (ed.) (2002): *Espacios y usos funerarios en el Occidente romano*, 2 vols., Córdoba.
- VV.AA. (1978-2011): *Corpus de mosaicos de Hispania*, Madrid.
- VV.AA. (1990): *Les villes de Lusitanie romaine. Hiérarchies et territoires*, París.
- VV.AA. (1991): *La casa urbana hispanorromana*, Zaragoza.
- VV.AA. (1992): *Templos romanos de Hispania*, Murcia.
- VV.AA. (1993-2011): *Actas de la Reunión de Escultura romana en Hispania*, vols. I-VII.
- VV.AA. (1998): *Hispania, el legado de Roma*, Zaragoza.
- VV.AA. (2001): *El circo en Hispania romana*, Madrid.
- VV.AA. (2001-2012): *Corpus signorum Imperii Romani. España*, Murcia.
- VV.AA. (2004-2012): *Ciudades romanas de Hispania*, vols. I-IV, VI-VII, Roma.